

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ **ความคิดเห็นของชาวเขาที่มีต่อโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน : กรณีศึกษาพื้นที่ ตำบลป่ากลาง อำเภอปัว จังหวัดน่าน**

ชื่อผู้เขียน

นายเฉลิมศักดิ์ อุกถลินธุ์

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ไพรัช

ตระการศิรินนท์

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์สมศักดิ์

เกี่ยวกิ่งแก้ว

กรรมการ

อาจารย์อโณทัย

วัฒนาพร

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของชาวเขาที่มีต่อโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน และศึกษาถึงผลการน่านนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ไปปฏิบัติ เพื่อสามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางประกอบการวางแผนพัฒนาพื้นที่เมื่อเข้าสู่ระบบการพัฒนาปกติ หลังโครงการสิ้นสุดลง โดยศึกษาจากกลุ่มประชากรชาวเขาในเขตตำบลป่ากลาง อำเภอปัว จังหวัดน่าน จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา 255 คน การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ผู้นำชุมชน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนร่วมในโครงการอีกส่วนหนึ่ง ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ทางสถิติ โดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences)

ผลการศึกษา พบว่าชาวเขาที่มีความคิดเห็นต่อโครงการว่า ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาหมู่บ้านเป็นอย่างมาก และมีความต้องการให้เกิดโครงการเพื่อการพัฒนาในลักษณะเช่นนี้อีกต่อไป โดยเฉพาะโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการที่ดิน

ทำกิน การสาธิต และฝึกอบรมด้านอาชีพ การส่งเสริมปลูกพืชไร่และไม้ผล รวมถึงการพัฒนาแหล่งน้ำ ซึ่งก่อให้เกิดความร่วมมือ และให้การยอมรับเจ้าหน้าที่ของรัฐมากขึ้น

ในด้านการใช้สอยทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ชาวเขาเผ่าต่าง ๆ มีความขัดแย้งน้อยลง เนื่องจากเข้าใจถึงความสำคัญของปัญหาการขาดแคลนแหล่งน้ำ และการขาดแคลนที่ดินทำกินที่อุดมสมบูรณ์

ด้านการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ค่านิยม รวมถึงวัฒนธรรมประเพณีของชาวเขานั้น พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตในรูปแบบที่ทันสมัยขึ้น เพราะชาวเขาดำบลากลางมีระดับการพัฒนาค่อนข้างสูงกว่าพื้นที่อื่น มีความเป็นอยู่ใกล้เคียงคนพื้นราบมากที่สุด ทั้งนี้เกิดจากการสนับสนุนของหน่วยราชการต่าง ๆ และการคมนาคมที่สะดวก โดยมีระยะห่างจากตัวอำเภอเพียง 6 กิโลเมตร แต่ในส่วนของค่านิยม วัฒนธรรมประเพณี มีการเปลี่ยนแปลงเฉพาะในคนรุ่นใหม่เท่านั้น คนรุ่นเก่ายังคงรักษาค่านิยม วัฒนธรรมประเพณีอยู่

ด้านการเคลื่อนย้าย หรืออพยพแรงงานไปสู่พื้นที่ราบ หรือเมืองใหญ่นั้น มีแนวโน้มมากขึ้น เนื่องจากปัญหาเรื่องที่ดินทำกินไม่เพียงพอ และดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ครอบครัวย้ายใหญ่มากขึ้น ซึ่งเกิดจากนโยบายการวางแผนครอบครัวขัดต่อความเชื่อและค่านิยม ของชาวเขาบางเผ่า โดยเฉพาะเผ่าม้ง ทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงครอบครัว นอกจากนี้แนวคิดของคนรุ่นใหม่ ไม่ชอบที่จะประกอบอาชีพทางการเกษตรเช่นเดียวกับบรรพบุรุษ

Independent Study Title	The Opinion of Hilltribes on the Security Development Program in Nan Watershed : A Case Study of Tambon Paklang, Amphoe Pua, Changwat Nan		
Author	Chalerm Sak Utoksin		
M.A.	Political Science		
Examining Committee :			
	Lecturer Pairat	Trakarnsirinont	Chairman
	Assoc. Prof. Somsak	Keawkingkeo	Member
	Lecturer Anothai	Wattanaporn	Member

ABSTRACT

This objectives of this independent study is to learn about the attitudes of hill-tribes towards security development project in Nan Watershed and to study the results of the project's execution in order to return to normal development after the end of the project. The studied samples are drawn from hilltribes in Tambon Paklang, Amphoe Pua, Changwat Nan. Field interviews are used in the gathering of data and information with the use of SPSS software in the study's analysis of data.

The study finds that hilltribes reckon that the project is very beneficial to their village development and continuation of the project is desirable, especially the project on land management, cash crops promotion, water resources development, etc. These projects have created acceptance of and cooperation with government officials.

The hilltribes have more understanding in the importance and scarcity of natural resources, namely land and water.

The hilltribes' lifestyle, value and tradition have undergone modernization processes. The hilltribes in Tambon Paklang have the highest level of modernization with almost the same lifestyle of low land people due to the proximity of the tambon from Amphoe Pua of only 6 kilometers. But, interm of value and traditions, only the young generation changes while the old generation does not.

The current trend indicates that there would be more migration of the hilltribes to low land areas or to big cities. There are many causal factors of this problem, such as inadequacy of agricultural occupation as manifested in the form of migration to low land and big cities.